

ЗАГРЕБ - Након синоћне премијере филма „Дара из Јасеновца“, филма који говори о злочинима усташа у логору Јасеновац током Другог светског рата, у хрватским медијима појавиле су се бројне реакције, од замерања на боји униформи и приказа логора као места где није било заточених Хрвата, до констатације да је изостанак номинације за Оскара доживљен у Србији као „национална катастрофа“.

Филмски критичар **Ненад Полимац** за „**Јутарњи лист**“ пише да је „толико клања у два и по сата филма уистину тешко издржати“.

Према његовим речима, филмови који се, за разлику од „Даре из Јасеновца“, јесу нашли у трци за Оскара - босански „**Quo vadis, Аида?**“ Јасмиле Жбанић и руски „**Драги другови**“ Андреја Кончаловског, такође се баве покољима које је организовала држава, „али су то свели на метафору“.

Он филму замера и монотонију која завлада након приказа екстремног насиља и када се упознају сви логорашаи.

„Не може се прича градити на злочестим усташама и немоћним Србима, треба ту некаква градација, разиграна фабула какву је Антонијевић имао у 'Спаситељу'”, констатује Полимац.

У тексту се наводи и да су српски медији изостанак номинација схватили као „националну катастрофу”.

„Да су могли, обрушили би се тешким казнама на дрске стране критичаре и створили су атмосферу да је свет опет против њих, као и деведесетих кад су им прогласили санкције и организовали бомбардовање НАТО-а”, додаје се у тексту објављеном у Јутарњем листу.

Аутор текста такође оцењује да је Антонијевић погрешио кад је гурнуо филм у такмичење за Златни глобус и Оскара, јер се „нашао у друштву у којем не спада”.

Према његовима речима, то није изданак „ворлд синема” који тамо просперира, већ пре провинцијални урадак, за који ипак каже да је врло често на солидном занатском нивоу, који своди рачуне у ни данас разрешеним националним сукобима.

Као потенцијални разлог емитовања филма на РТС-у, Полимац наводи жељу да се „увери јавност каквим је неправдама био изложен наводно сјајан српски филм и подјари незадовољство широке публике против свега што је изван граница њихове државе”.

„Је ли то антихрватски филм? Пре би се могао прогласити антиушастим, што је крајње легитимно, али занима једино публику с ових простора”, пише Полимац, додајући да је „антикатолицизам већ проблематичнији” и да се кардинал Алојзије Степинац бунио против дела свештенства које је пристало уз усташе.

„Некаквог одмака у свему томе је ипак требало бити”, закључује аутор, подсећајући на речи глумца Марка Јанкетића, који тумачи улогу заповедника система концентрационих логора Макса Лубурића да „треба правити филмове о туђим, али и о својим гресима”.

„**Вечерњи лист**” оцењује да је потез да се филм емитује прво на телевизији, а не у биоскопу био „поприлично чудан”, и додаје у рецензији да „Дара из Јасеновца” претендује „да буде својеврсна српска 'Шиндлерова листа', филм који ће говорити о патњама једног народа и фашистичким злочинима”.

У тексту објављеном на овом порталу констатује се да је „очигледна намера радње да прикаже усташе што крволочницима и нехуманијима”.

„Наравно, нико не може да порекне да су се у Јасеновцу догађали страшни злочини, да су деца гушена плином, људи убијани маљем и клани великим ножевима, али то не значи да је требало од тих ликова да се праве карикатуре”, додаје се у тексту Самира Миле.

„Вечерњи” истиче да је аутор филма Предраг Гага Антонијевић направио неколико фактографских грешака, па се наводи да су усташе у филму носиле црне униформе „иако је службена униформа била светлозелене боје, а црне униформе су носили само

припадници Црне легије”.

Замера се и убацивање часних сестара у Стару Градишку, премда, како наводи аутор текста, оне тамо нису никад биле.

Коментаришући приказ фотографије надбискупа Алојзија Степинца на зиду у логору, у тексту се оцењује да то није вероватно јер је „познато је да је Степинац током рата и сам спасио пуно деце и осуђивао оно што се догађало у Јасеновцу”.

„Такође, по овом филму испада како су у Јасеновцу били само Срби, Јевреји и Роми, те да није било Хрвата. Једина Хрватица која осуђује усташе појављује се на почетку филма”, додаје се.

Коментаришући глумце и ликове, за које каже да су „већином набацани за потребе појединих сцена”, аутор даје „посебан бонус глумцима који глуме усташе који причају хрватски с дорђолским или војвођанским нагласком”.

У тексту се похваљује музика из филма „Дара из Јасеновца”, коју потписују Александра Ковач и Роман Горшек, које се „не би посрамили ни највећи холивудски спектакли”.

За крај, Антонијевићу се у тексту објављеном у „Вечерњем листу” предлаже да погледа „Quo vadis, Аида?” Јасмиле Жбанић, „где може да се види како се једнако грозни злочини могу написати много боље написаним ликовима и без прскања по екрану у стилу јефтиних хорора”, преноси Танјуг.

(Политика)